

behørigt Hensyn til Billighed og hvad Forholdets Natur fordrer og tilsteder. Men efterhaanden er Behandlingen af Politiefager bleven mere og mere den lig, som finder Sted i de sædvanlige Retsfager, og hvad der endnu var bevaret af Giendommeligt ved Politiefagers Behandling, er størstedels udslettet ved Loven af 14de Juni 1850. Det er bekendt, at Lands-Overretterne overholde de nøiagtigste juridiske Regler, navnlig ogsaa med Hensyn til Beviserne, med en Strengthed, der, hvad end i andre Henseender er at sige derfor, dog maa gjøre det endnu vanskelige, end forhen, for Borgerne, i Sager af det omhandlede Slags, at komme til deres Ret, og naturligtvis har Landsoverretternes, Underretterne velbekendte, Grundsætninger ogsaa en afgjørende Indflydelse paa de Sagers Behandling i første Instants, der ere Indanke til samme underkastede. Ligesom det vilde være upassende og unyttigt at andrage paa en saa nylig givne Lovs Ophævelse eller væsentlige Forandring, saa vilde det, der maa ønskes, dog kun høist ufuldstændigt derved opnaaes, blandt Andet, fordi Politiefager for Kjøbstæderne ogsaa forhen indankedes til Landsoverretterne, og fordi Behandlingen ogsaa ved de forrige Overpolitieretter efterhaanden mere og mere havde nærmet sig den ordinaire Proces. Derimod vilde det, som det synes, kunne blive et virksomt Middel til at raade Bod paa de oven udhævede Ulemper, hvis der paa ethvert Sted var nogle Mænd, til hvilke Huusbonde og Lyende kunde henvende sig, naar Tvistigheder opstaae, saasom angaaende Kostens, Mattelæets og de øvrige, Lyendet tilkommende, huuslige Fornødenheders Forsvarlighed, om det Arbejde, der rettelig kan fordres, o. s. v., for at disse Tvistigheder enten ved Mægling eller ved et Tilhold, som de, i Overeensstemmelse med, hvad der, navnlig med Hensyn til de locale Forhold, fandtes billigt, gav den Bedkommende, at see god Orden og gjenfærdig forsvarlig Udførelse bragt tilveie. Et slikt Tilhold skulde dog ikke have nogen umiddelbart bindende Kraft for Parterne, men Afgangen til Retsveien maatte staae dem begge aaben. Kun skulde da Retten tage Hensyn til Sagens, af hine Mænd befundne, Besskaffenhed (hvorved deres Mening nærmest kunde betragtes som et

andet Skøn over Forhold, som Dommerne ei selv kunne undersøge), uden dog at være bunden ved deres Bedømmelse, naar der i samme fandtes nogen kjendelig Urigtighed, i hvilken Henseende Parterne maatte være beboiede til at føre Vidner og tilveiebringe hvilke som helst andre Beviser, der kunde tjene til Sagens Oplysning. Disse Mænd maatte paa Landet udnævnes af Sogneforstanderskabets Medlemmer, maaskee med Amtsrådets Samtykke, og, forsaavidt der laae flere Sogne under eet Forstanderskab, kunde der, efter Omstændighederne, udnævnes forskjellige Mænd i hvert Sogn. I Almindelighed burde det vel være Medlemmer af selve Sogneforstanderskabet, som dette Hver blev overdraget; men det kunde vel gjerne tillades ogsaa at udnævne gode Mænd udenfor Sogneforstanderskabet, dog maaskee ikke, uden at disse godvillig dertil vare at formaae. Da Sagen om Landcommunevæsenet i 1840 blev Stænderne forelagt, blev det, navnlig af de jydskke Stænder, foreslaaet, at Lyende- og visse andre Sager skulde andrages for Sogneforstanderskaberne, inden de kunde bringes videre, for at Forstanderskabet kunde mægle inellem Parterne. Dette blev vel ikke optaget i Loven, men det var deels, fordi et lignende Forslag ikke var gaaet igjennem i de Roeskildske Stænder, hvor Sagen tidligere havde været behandlet, deels, fordi Forslaget ikke i den Skikfelse, hvori det var fremkommet, fandtes aldeles antageligt, ligesom man og i Begyndelsen fandt Betænkelse ved at give Sogneforstanderskabernes Hver en for stor Udstrækning. Men Sagen fandtes dog i det Væsentlige at have Meget for sig. Ogsaa i Kjøbstæderne maatte et lignende Tilhyn med Lyendevæsenet dannes. Det kunde neppe være eens for alle Kjøbstæder, og jeg skal saa meget mindre gaae videre ind derpaa, som jeg heller ikke med Hensyn til Landdistricterne seer mig istand til at gjøre noget nøiagtigt Forslag angaaende dette Tilhyns Indretning og Virksomhed, men blot har villet henvende Opmærksomheden paa Nødvendigheden af et saadant. Iøvrigt holder jeg for, at Sagen foreløbig maa drøftes af de locale Myndigheder, hvorefter den vil komme under Regjeringens og Rigsdagens nærmere Overveelse og Afgjørelse. Det turde være